

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Jana TOPINKOVÁ
Obor: ČJ - PG

Název práce v českém jazyce: Jak se proměnila literatura pro děti od roku 1989, zejména z pohledu charakteru hlavních postav
Název práce v anglickém jazyce: How did literature for children changed from 1989, especially from the point of view of the character of protagonists

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Text posudku vedoucího práce:

Předložená bakalářská práce si kladla za cíl popsat aktuální stav čtenářských preferencí mezi žáky základních škol a komparovat je se čtenářskými preferencemi jejich rodičů. Cíl nebyl stanoven příliš konkrétně, ale autorka jej konkretizovala v předem stanovených hypotézách.

V teoretické části autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, byť počet zdrojů není závratný (zejména některé podkapitoly čerpají jen z jednoho či dvou zdrojů – například podkapitola věnovaná žánrům literatury pro děti a mládež) a například kapitola s tabuizovanými tématy či podkapitola nepříliš výstižně nazvaná „Televize“ by si zasloužila bližší rozpracování (i když jsem si vědoma, že již tak autorka překročila rozsah práce doporučený pro práci bakalářskou). Avšak oceňuji, že autorka pracovala s nejaktuálnější literaturou k tématu, jako je publikace Segi Lukavské (Dítěti vstříc) z roku 2018 a výsledky výzkumu České děti jako čtenáři 2017. Za nejinspirativnější potom považuji kapitolu 2.2.1 a 2.2.2 věnovanou implicitnímu čtenáři a fokalizaci a potom pečlivě zpracovanou kapitolu věnovanou českým výzkumům vztaženým ke čtenářství dětí a následně i kapitolu věnovanou literárním oceněním udělovaným knihám pro děti a mládež.

Teoretická část je vhodně provázána s částí empirickou – všechny tři kapitoly teoretické části jsou funkční a autorka poznatky nabyté při jejich zpracování uplatnila při vyhodnocování a interpretaci dotazníkového šetření mezi žáky a rodiči.

Empirická část práce si potom kladla za cíl potvrdit/vyvrátit hypotézy vztahující se ke čtenářským preferencím žáků a jejich rodičů (tedy dvou generací). K tomuto cíli volila autorka jako metodu sběru dat online dotazníkové šetření mezi žáky základních škol a jejich rodiči. Výzkumný vzorek není příliš početný, ale autorka svá zjištění komparuje s dostupnými výsledky celonárodních šetření, výsledky anket o nejlepší české knihy pro děti a doplňuje je svými postřehy. Tato empirická část je přehledně zpracována v grafech a doplněna slovním komentářem autorky.

Vytknout je potřeba nedostatečné popsání metodologie – zejména výběr výzkumného vzorku (na jakém základě – kde přesně – autorka oslovovala respondenty).

V empirické části oceňuji interpretaci výsledků a zejména kapitolu Diskuze, která vhodně propojuje výsledky autorčiny výzkumné sondy s aktuálními výsledky celonárodních výzkumů a dalších informačních zdrojů. Na několika místech se však interpretace výsledků nese jen v duchu autorčiných úvah (jak víme, že byl Vinnetou oblíben pro své „silné charisma“; „Stále více dětí se v posledních letech potýká se šikanou“), hlubší interpretaci by si zasloužily i další postavy – Lenky Lanczové, Harryho Pottera, Grega Heffleye z Deníku malého poseroutky), což je škoda – pokud by autorka měla více času na zpracování práce, jistě by dokázala podložit svá tvrzení i v odborné literatuře.

Závěr shrnuje práci jako celek, reaguje na všechny stanovené hypotézy.

Autorka používá vhodnou větnou stylistiku a ocenit je potřeba, až na výjimky (zejména v interpunkci), i gramatickou správnost. Všechny odkazy a citace jsou dokumentovány, je zřejmé oddělení převzatého a vlastního.

Návrh otázek pro zodpovězení při obhajobě:

1. Jak přesně probíhala distribuce dotazníkového šetření mezi žáky, zejména po komplikaci v době vyhlášení nouzového režimu?
2. Kapitulu 1.6.2 jste nazvala „Televize“ – napadl by Vás nyní s odstupem příhodnější název?
3. Čím si vysvětlujete Vaše zjištění, že generace rodičů současných dětí si raději četla knihy (71 %), oproti sledování filmu (29 %) v komparaci s výsledky preferencí současných dětí?
4. Jaké poznatky ze zpracování této práce si nesete do Vaší profese učitelky českého jazyka?

Všechny formální náležitosti bakalářské práce byly splněny.

Bakalářská práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje shody s jinými pracemi podobného typu v systému Theses ani Turnitin.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

V Praze, dne 17. 5. 2020

PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.